

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ЗАКЛАД ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ № 3»

Методичні рекомендації
до практичних занять
з дисципліни
*«Основи медсестринства та медичної
маніпуляційної техніки »*

Підготувала викладач Фурса Л.М.

Тематичний план практичних занять
з предмету «Основи медсестринства з медичною маніпуляційною
технікою»

№ з/п	Тема
1	Історія медсестринства та перспективи розвитку. Типи ЛПЗ.
2	Безпечне лікарняне середовище. Лікарняно – охоронний режим.
3	Інфекційна безпека. Профілактика внутрішньо – лікарняної інфекції. Санітарно – протиепідемічний режим.
4	Дезінфекція.
5	Стерилізація.
6	Прийом до стаціонару.
7	Особиста гігієна .
8	Профілактика пролежнів. Догляд за пацієнтами з пролежнями.
9	Харчування та годування пацієнта.
10	Спостерігання та догляд за пацієнтами. Термометрія. Стадії гарячки.
11	Спостерігання та догляд за пацієнтами. Дихання, подача кисню.
12	Спостерігання та догляд за пацієнтами. Пульс, артеріальний тиск.
13	Спостерігання та догляд за пацієнтами з порушеннями функції травлення. Клізми, газовивідна трубка.
14	Спостерігання та догляд за пацієнтами порушеннями функції травлення:закрепи, пронос, біль у животі. Промивання шлунку.
15	Найпростіші методи фізіотерапії.
16	Особливості догляду за тяжкохворими та агонуючими.

Перелік практичних навичок
з предмету «**Основи медсестринства з медичною маніпуляційною технікою**»

№ з/п	
	ТЕМА: «Санітарно – протиепідемічний режим в ЛПЗ.»
1.	Обробка рук до і після виконання будь-якої маніпуляції.
2.	Обробка рук і слизових оболонок при контакті з біологічними рідинами.
	ТЕМА: «Дезінфекція.»
3.	Утилізація використаного одноразового медичного оснащення.(відходи категорії А,В,С)
4.	Дезінфекція інструментів медичного призначення багаторазового використання
5.	Приготування мийних і дезінфікуючих розчинів різної концентрації.
6.	Дезінфекція предметів догляду за пацієнтом.
7.	Ступені забруднення та сортування текстильної білизни у відділеннях стаціонару.
	ТЕМА: «Стерилізація.»
8.	Проведення передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення.
9.	Контроль якості передстерилізаційного очищення.
	Стерилізація медичного інструментарію в повітряному стерилізаторі. Контроль якості стерилізації.
10.	Приготування перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки.
11.	Контроль якості стерилізації при стерилізації в автоклаві.
12.	Надягати стерильний гумові рукавички.
	ТЕМА: «Прийом пацієнтів до стаціонару»
13.	Заповнення паспортної частини індивідуальної карти стаціонарного хворого, журнал прийому пацієнтів, «Екстреного повідомленні в СЕС».
14.	Проведення огляду і здійснення відповідних заходів при виявленні педикульозу.
15.	Виконання антропометричних досліджень.
16.	Долікарська допомога пацієнту під час приймання гігієнічної ванни.
17.	Підготовка ліжка пацієнту.
18.	Техніка зміни натільної і постільної білизни тяжкохворому пацієнту.
19.	Техніка транспортування і перекладання пацієнта.
20.	Проведення повної і часткової санітарної обробки пацієнта.

	ТЕМА: «Особиста гігієна пацієнтів.»
21.	Догляд за статевими органами, промежиною (профілактика попрілостей).
22.	Догляд за очима: промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки.
23.	Догляд за вухами: обробка зовнішнього слухового ходу.
24.	Догляд за носовими ходами.
25.	Догляд за ротовою порожниною: огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації.
26.	Техніка подачі судна тяжкохворим пацієнтам: металеве, гумове.
27.	Техніка подачі сечоприймача тяжкохворим пацієнтам.
	ТЕМА: «Профілактика пролежнів. Догляд за пацієнтами з пролежнями.»
28.	Визначення ступені ризику розвитку пролежнів у пацієнта за різними шкалами: Waterloo, Norton, Braden
29.	Проведення заходів з профілактики пролежнів.
30.	Обробка шкіри при наявності пролежнів.
	ТЕМА: «Харчування та годування пацієнтів у стаціонарі.»
31.	Складання порційної вимоги.
32.	Складання приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою.
33.	Годування тяжкохворих пацієнтів з ложки та поїльника.
34.	Здійснення штучного харчування пацієнтів.
	ТЕМА: «Термометрія. Догляд за пацієнтами в гарячці.»
35.	Вимірювання температури тіла.
36.	Графічна та цифрова реєстрація даних в температурному листку.
37.	Догляд за пацієнтами в гарячці.
	ТЕМА: «Дихання. Подача кисню.»
38.	Підрахунок частоти дихальних рухів. Реєстрація даних в температурному листку.
39.	Визначення життєвої ємкості легень за допомогою спірометра.
40.	Подача кисню різними способами: через носові катетери, кисневу подушку.
41.	Техніка безпеки при роботі з киснем.
	ТЕМА: «Пульс. Артеріальний тиск.»
42.	Техніка дослідження пульсу. Реєстрація даних в температурному листку.
43.	Вимірювання артеріального тиску. Реєстрація даних в температурному листку.
44.	Техніка визначення набряків.

45	Визначення добового діурезу, водного балансу.
	ТЕМА: «Спостереження та догляд за пацієнтами з порушеннями функції травлення. Клізми.»
46.	Застосування газовивідної трубки.
47.	Застосування очисної клізми.
48.	Застосування сифонної клізми.
49.	Застосування лікувальної мікроклізми.
50.	Застосування лікувальної краплинної клізми.
51.	Застосування олійної клізми.
52.	Застосування гіпертонічної клізми.
	Тема: «Спостереження та догляд за пацієнтами з порушеннями функції травлення. Зондові маніпуляції.»
53	Промивання шлунку пацієнтки.
54	Взяття промивних вод шлунку для дослідження.
55	Проведення дослідження секреторної функції шлунку з ентеральними та парентеральними подразниками.
56	Проведення дуоденального зондування.
57	Надання допомоги під час блювання, аспірації блювотними масами.
	ТЕМА: «Найпростіші методи фізіотерапії.»
58	Застосування медичних банок.
59	Накладання гірчичників.
60	Накладання зігрівального компресу.
61	Накладання охолоджувального компресу.
62	Застосування міхура з льодом.
63	Застосування грілки.
64	Застосування медичних п'явок (гірудотерапія).
	Тема: «Догляд за тяжкохворими та агонуючими»
65	Правила поводження з трупом.

1. Історія медсестринства та перспективи розвитку. Типи ЛПЗ.

Актуальність теми: Ви обрали прекрасну професію медичної сестри(медичного брата), яка завжди була взірцем чуйності, доброзичливості. Медичні сестри лікують, доглядають. Вони завжди були вірними помічниками лікарів. Але змінюється час і зараз у світі змінюється розуміння ролі і місця медичної сестри. Вона перестає бути лише помічником лікаря та виконавицею його призначень. Медсестра стає повноправною колегою лікаря. Вона сама оглядає хворого, сама встановлює сестринський діагноз, складає план догляду та обстеження. Вона діє самостійно.

Реформа медичної освіти торкнулася і України, тому розпочинаючи цикл практичних занять з сестринської справи ми повинні зрозуміти, що насамперед, є сестринська справа.

Говорячи про філософію, ми говоримо про те, як людина мислить, у що вірить і як сприймає життя. Це цілісна система поглядів на світ (природу, суспільство, мислення). Що робить істотний вплив на діяльність людини. Це можливість подумати, хто ми такі і яка наша роль у суспільстві.

Спілкування є тим принципом догляду без якого медична сестра не зможе застосовувати всі інші. Вона спілкується з людьми , коли допомагає їм у створенні безпечної обстановки, коли реалізує їхні потреби у заохоченні та розумінні , коли виявляє повагу до них ,коли сприяє їхній незалежності і допомагає їм попередити інфекційні захворювання.

План заняття

І усне опитування за питаннями теми:

- 1.Зміст та мета сестринської справи.
 - 2.Історія розвитку сестринської справи у світі
 - 3.Поняття про медичну освіту. Система підвищення кваліфікації.
 - 4.Права та обов'язки медичної сестри.
 - 5.Професійні шкідливості в роботі медсестер.
 - 6.Історія розвитку сестринської справи в Україні.
 - 7.Значення сестринської справи для охорони здоров'я, її основні функції.
 - 8.Значення самовиховання і самоосвіти в житті і діяльності медсестри.
 - 9.Поняття про стандарти сестринського догляду.
 - 10.Психологічна класифікація пацієнтів
 - 11.Особливості пацієнтів різного віку
 - 12.Клятва Флоренс Найтінгейл
 - 13.Кодекс Міжнародної Ради сестер
- 2.Перегляд презентацій та відеофільмів по тем
 - 3.Заповнення щоденників

Література:

1)Н.В.Пасечко, М.О.Лемке, П.Є.Мазур, Основи сестринської справи: підручник – Тернопіль, 2002р.,с.52 – 86

2. Безпечне лікарняне середовище. Лікарняно – охоронний режим.

Актуальність теми:

Сестринський персонал, надаючи допомогу важкохворим, піддається значним фізичним навантаженням. Перекладання пацієнта в ліжку, підкладання судна, пересування нош, каталок, а іноді і важкої апаратури може призвести до пошкодження хребта. Будь-який швидкий рух, пов'язаний з переміщенням пацієнта або важкого предмета, будь-який рух, що не є фізіологічним для хребта, збільшує ймовірність його пошкодження. Крім того, постійні, майже нерізкі, “неправильні”, нефізіологічні рухи хребта приводять до його травми, яка “скаже” про себе з часом. Знання біомеханіки тіла дозволяє попередити травму.

Медична сестра повинна знати, як допомогти пацієнту при зміні положення тіла та при переміщенні в ліжку і кваліфіковано забезпечити транспортування його.

План заняття

1.Усне опитування за питаннями по темі:

1. Поняття про лікувально – охоронний режим, елементи ЛОР.
2. Види режимів рухової активності
3. Біомеханіка тіла
4. Переміщення пацієнта у ліжку. Безпечне транспортування пацієнта
5. Попередження травм у пацієнта

2..Розв'язування тестових завдань,ситуаційних задач.

3..Перегляд презентацій та відеофільмів по темі.

4.Заповнення щоденників

Література:

Н.В.Пасечко, М.О.Лемке, П.Є.Мазур Основи сестринської справи: підручник – Тернопіль,2002р., с.133-162;

З.М.Смірнова, З.Б.Алтибекова Посібник з мед сестринського процесу: Київ, Здоров'я, 2002р., с.39-53.

3. Інфекційна безпека. Профілактика внутрішньолікарняної інфекції. Санітарно – протиепідемічний режим.

Актуальність теми: профілактика внутрішньолікарняної інфекції (ВЛІ) не тільки в Україні, але і в найрозвинутіших країнах світу залишається актуальною. За останні 10 років, за даними ВООЗ, реєструється значно більше випадків внутрішньолікарняної інфекції. В ряді випадків ВЛІ призводить до смерті, а при благополучному перебігу – збільшуються строки перебування в лікарні, зростають матеріальні витрати, процес може перейти в хронічний.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Дати визначення санітарно-протиепідемічного режиму;
2. Що таке мікроорганізми
3. Які фізичні фактори впливають на життєздатність мікроорганізмів
4. Способи передачі збудників інфекції
5. Дати визначення термінам:
 - патогенність
 - інвазія
 - інфікування
 - інкубаційний період
 - інфекція
6. Профілактика інфікування медичного персоналу та ВЛІ.

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач.
4. Перегляд презентацій та відео фільмів по темі.
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. Обробка рук до і після виконання будь-якої маніпуляції.
2. Обробка рук і слизових оболонок при контакті з біологічними рідинами.

Навчальна література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 27-36 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 16-25 с

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2009. — 19-28 с.

4. Дезінфекція.

Актуальність теми: Одним з найважливіших напрямків роботи кожного медичного працівника лікувально-профілактичного закладу являється особисте дотримання і контроль за виконанням молодшим медичним персоналом санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів і вимог, передбачених відповідними наказами МОЗ.

Санітарно-протиепідемічний режим визначається профілем медичного закладу. Основні вимоги до санітарно-протиепідемічного режиму і порядок здійснення закладами протиепідемічної служби санітарного нагляду за санітарним станом лікувально-профілактичного закладу регламентується інструкціями і наказами МОЗ, які ви вивчали на теоретичних заняттях.

Відповідальність за організацію і здійснення комплексу санітарно-гігієнічних заходів покладається на головного лікаря лікувально-профілактичного закладу. Головна медсестра і старші медсестри відділень здійснюють інструктаж середнього і молодшого персоналу перед виконанням санітарно-протиепідемічних заходів в закладі.

Пам'ятайте, що грубе порушення протиепідемічного режиму, в тому числі й режимів дезінфекції, в лікувально-профілактичних закладах може призвести до інфікування пацієнтів вірусним гепатитом, ВІЛ, повітряно-крапельними інфекціями, шкіряними та ін.

Професійні, моральні, людські завдання кожного із нас полягають в тому, щоб чітко виконувати свій обов'язок медика, найсуворіше дотримуватися всіх правил протиепідемічного режиму.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Дайте визначення поняття „дезінфекція”.
2. Дайте визначення поняття „санітарно-протиепідемічний режим”
3. Види дезінфекції.
4. Які методи дезінфекції ви знаєте?
5. Що таке поточна дезінфекція у лікувально-профілактичних установах?
6. Яке значення має поточна дезінфекція в профілактиці внутрішньолікарняної інфекції?
7. Що таке заключна дезінфекція?
8. Де і коли проводять заключну дезінфекцію?
9. Методи дезінфекції
10. Хімічні методи дезінфекції

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

- 1 Обробка рук до і після виконання будь-якої маніпуляції.
- 2 Обробка рук і слизових оболонок при контакті з біологічними рідинами.
- 3 Утилізація використаного одноразового медичного інструментарію.
- 4 Дезінфекція інструментів медичного призначення
- 5 Приготування мийних і дезінфікуючих розчинів різної концентрації.
- 6 Дезінфекція предметів догляду за пацієнтом.
- 7 Ступені забруднення та сортування текстильної білизни у відділеннях стаціонару.

Література:

- Касевич Н.М.* Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 27-61с.
- Касевич Н.М.* Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 7-16 с
- Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І.* Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2009. — 19-40 с.

5. Стерилізація.

Актуальність теми. Стерилізація має важливе значення для клінічної і профілактичної медицини. Профілактика ВЛІ не тільки в Україні, а й у всьому світі є актуальною проблемою охорони здоров'я в медичному, соціальному й екологічному аспектах. Важливу роль в профілактиці ВЛІ відіграє стерилізація. Відповідальність за проведення стерилізації покладається на середнього медпрацівника. Тільки стерилізація забезпечує 100% знищення всіх форм мікроорганізмів, а отже, ліквідується основна ланка епіпроцесу – збудник. Професійні, моральні, людські завдання кожного з нас полягають в тому, щоб чітко виконувати всі вимоги щодо проведення стерилізації, найсуворіше дотримуватися всіх правил протиепідемічного режиму.

Синдром набутого імунодефіциту (СНІД) являється особливо небезпечним інфекційним захворюванням, наслідком якого є смерть через 10-11 років після зараження вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ). За даними ООН, опублікованими в 2000 році, пандемія ВІЛ/СНІД вже забрала життя більше 18 млн. людей і на сьогодні в світі проживають десятки мільйонів ВІЛ-інфікованих.

На теперішній час доведено три шляхи передачі ВІЛ-інфекції: статевий; при парентеральних введеннях вірусу з препаратами крові чи через інфікований інструментарій; внутрішньоутробно - від матері до плода.

Досить швидко було доведено, що ВІЛ дуже чутливий до зовнішніх впливів, гине при використанні всіх відомих деззасобів і втрачає активність при нагріванні більше 56° С протягом 30 хвилин. Гине під дією сонячних променів, УФ і іонізуюче випромінювання..

Найбільша концентрація вірусу СНІД виявлена в крові, спермі, спинномозковій рідині. В меншій кількості він міститься в слині, грудному молоці, церві кальному і вагінальному секретах хворих.

Зі збільшенням числа ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД все більше їх звертаються за екстреною і плановою медичною допомогою.

Враховуючи особливості перебігу ВІЛ-інфекції, неможна з упевненістю виключати її присутність у того чи іншого хворого. Для медичного працівника кожний хворий повинен розглядатися як потенційний носій вірусної інфекції.

Гепатит В (ГВ) – інфекційне захворювання, яке викликається вірусом гепатиту В. Вірус надзвичайно стійкий в навколишньому середовищі. Джерелом інфекції являються хворі будь-якою формою гострого і хронічного гепатиту В, а також хронічні носії вірусу. Останні являються основним джерелом інфекції. Хворі на хронічні форми і носії вірусу можуть зберігати епідемічне значення на протязі всього життя.

Зараження ВГВ відбувається природним і штучним шляхом. Штучний останнім часом визначає захворюваність ВГВ в країні. Механізм передачі як в природних так і в штучних умовах – парентеральний.

На цьому занятті ми вивчимо заходи профілактики і контролю парентеральних інфекцій СНІДу та вірусних гепатитів.

Медичний персонал може також виявитися жертвою, заразившись від хворого, його крові, виділень. Для зменшення цієї небезпеки потрібно дуже добре знати заходи профілактики, усвідомлювати всю відповідальність, яка покладається на медсестру за її особисте здоров'я і за життя та здоров'я пацієнта.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі

- 1 дати визначення основних понять
- 2 режими стерилізації
- 3 контроль стерилізації
- 4 режими дезинфекції одноразових медичних виробів
- роль і функції ЦСВ
- 5 шляхи інфікування ВЛІ
- 6 заходи профілактики ВЛІ
- 7 положення чинних наказів щодо профілактики ВЛІ

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

. Перелік практичних навичок

1. Проведення передстерилізаційного очищення виробів медичного призначення.
2. Контроль якості передстерилізаційного очищення.
3. Стерилізація медичного інструментарію в повітряному стерилізаторі. Контроль якості стерилізації.
4. Приготування перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки.
5. Контроль якості стерилізації при стерилізації в автоклаві.
6. Надягати стерильний гумові рукавички.

Література:

- Касевич Н.М.* Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 66-70с.
- Касевич Н.М.* Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 11-25 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2009. — 240-257 с.

6. Прийом до стаціонару.

Актуальність теми: приймальне відділення лікарні призначене для прийому пацієнтів, їх огляду, уточнення діагнозу і місця, в якому буде проводитись подальше лікування пацієнта. Приймальне відділення – це перше відділення лікувального закладу з яким стикається хворий. Тому приймальне відділення – це обличчя лікарні.

Раціональна організація роботи приймального відділення, чітке проведення всіх заходів медичного догляду за хворими на першому етапі їх госпіталізації забезпечують ефективність подальшого лікування. Це вимагає особливої професійної відповідальності медичного персоналу, який працює у приймальному відділенні.

За останній період, у зв'язку із значним збільшенням об'єму медичної допомоги, обладнанням приймальних відділень сучасною апаратурою значно змінився характер функціональної діяльності в них медичного персоналу, що вимагає підвищення його професійної кваліфікації.

Психіка хворого зазнає значного травмування на всіх етапах лікування, починаючи від поліклініки. Медичний працівник має усвідомлювати залежність результатів лікування від кваліфікації, дій, уважного ставлення до пацієнта з боку медичного персоналу приймального відділення.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі

- 1 Основні функції приймального відділення;
- 2 Устрій приймального відділення;
- 3 Шляхи поступання хворих;
- 4 Організація розташування приймального відділення у лікарні;
- 5 Основні положення нормативних документів МОЗ України щодо обстеження хворих на педикульоз.
- 6 Документація приймального відділення
- 7 Заповнення медичної карти стаціонарного пацієнта
- 8 Види вошей
- 9 Місця скопичення головних вошей
- 10 Протипедикульозні засоби

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

- 1 Заповнення паспортної частини індивідуальної картки стаціонарного хворого, журнал прийому пацієнтів, «Екстреного повідомлення в СЕС»
- 2 Проведення огляду і здійснення відповідних заходів при виявленні педикульозу
- 3 Виконання антропометричних досліджень
- 4 Долікарська допомога вагітній під час приймання гігієнічної ванни
- 5 Підготовка ліжка пацієнта
- 6 Техніка зміни натільної і постільної білизни тяжкохворих пацієнтів
- 7 Техніка транспортування і перекладання пацієнтів
- 8 Проведення повної і часткової санітарної обробки пацієнтів

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 49-62 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 25-34 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 217-230 с.

7. Особиста гігієна

1. Актуальність теми:

Хвороба вносить розлад в діяльність усіх органів і систем людського організму. Організм, що перебуває у хворобливому стані, вимагає особливості чистоти шкіри і слизових оболонок. Тому особливу роль відіграє м/с, надаючи допомогу пацієнтові в підтриманні особистої гігієни. Оскільки її руки стають руками пацієнтів. Медична сестра має прагнути забезпечити хворим комфорт, чистоту і безпеку.

Добросовісне та чітке виконання усіх заходів, догляд і лікарські призначення сприяють швидкому регресу патологічного процесу та одужуванню пацієнта.

Дотримання вимог особистої гігієни забезпечує правильний фізичний розвиток організму і сприяє послабленню несприятливих впливів зовнішнього середовища.

Дотримання правил особистої гігієни, зручне ліжко, чиста постіль, створюють усі умови для швидшого одужання пацієнтів і запобігання багатьом ускладненням.

Надзвичайне велике значення має правильний догляд за пацієнтом тому медична сестра повинна добре засвоїти методику проведення усіх процедур з догляду за пацієнтами і вміти чітко їх виконувати

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі

- 1 Види режимів активності пацієнтів в ліжку
- 2 Що таке вимушене положення
- 3 Від чого залежить призначення пацієнтові того чи іншого режиму фізичної активності
- 4 Які функції виконує шкіра
- 5 Яке значення догляду за шкірою і слизовими оболонками
- 6 Як здійснити ранковий туалет тяжкохворому
- 7 Перелічіть розчини які можна застосовувати для туалету ротової порожнини
- 8 Які ознаки виникнення пролежнів
- 9 Яке оснащення підготувати для підмивання тяжкохворого в ліжку
- 10 Як провести дезінфекцію судна після його використання

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі

5.Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

- 1 Догляд за статевими органами, промежиною (профілактика попріlostей)
- 2 Догляд за очима :промивання, закапування крапель ,закладання мазі ,ванночки
- 3 Догляд за вухами :обробка зовнішнього слухового ходу
- 4 Догляд за ротовою порожниною:огляд,протирання,зрошення,полоскання ,аплікації
- 5 Техніка подачі судна тяжкохворим пацієнтам :металеве,гумове
- 6 Техніка подачі сечоприймача тяжкохворим пацієнтам

Література:

- Касевич Н.М.* Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 88-90 с.
- Касевич Н.М.* Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 25-34 с.
- Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І.* Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка:навч. посіб. / За ред.Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 49-52 с. 258-294

8.Профілактика пролежнів. Догляд за пацієнтами з пролежнями.

Актуальність: Дуже важливим є утримання тіла хворого в чистоті. При цьому мається на увазі чистота не лише шкіри, але й волосся, нігтів, вух, очей, носа, порожнини рота. Шкіра бере участь у процесі дихання, регуляції температури тіла і обміні речовин. Вона захищає організм від шкідливих зовнішніх впливів. Головною умовою нормальної життєдіяльності шкіри є її чистота. Виділення потових і сальних залоз, змішані з спадаючим поверхневим роговим шаром шкіри і пилом, постійно відкладаються на шкірі і перешкоджають нормальному перебігу фізіологічних процесів. Забрудненість шкіри сприяє розмноженню мікробів, у тому числі й хвороботворних. Шкіра виділяє піт, з яким з організму виводяться вода і відпрацьовані, навіть шкідливі для організму речовини. Одночасно з випаровуванням поту з поверхні шкіри відбувається і віддача тепла організму. Розвинута в шкірі система нервів робить її важливим органом чуття.

Головними засобами очищення шкіри є вода та мило. Очищаючи шкіру від забруднення, водні процедури справляють загальний оздоровчий вплив на організм людини. Вони заспокоюють нервову систему, посилюють обмін речовин, дихання і кровообіг. Хворий, який не перебуває на постільному режимі, повинен митися теплою водою з милом під душем кожного дня. У теплу пору року при підвищеній пітливості слід обмивати тіло частіше. Відкриті частини тіла потрібно мити щодня ранком та ввечері, а руки — кожного разу перед прийманням їжі і при забрудненні, особливо після випорожнень.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі

- 1 Причини виникнення пролежнів
 - 2 Ознаки пролежнів
 - 3 Ділянки найчастішого виникнення пролежнів
 - 4 визначення ступеня ризику розвитку пролежнів;
 - 5 життя заходів з профілактики пролежнів;
 - 6 оброблення шкіри за наявності пролежнів;
 - 7 забезпечення правильного положення пацієнта за допомогою
 - 8 функціонального ліжка та інших пристосувань.
- приготування ліжка пацієнту;

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі

5.Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

- 1.Визначення ступені ризику розвитку пролежнів у пацієнта за різними шкалами: Waterloo, Norton, Braden
- 2.Проведення заходів з профілактики пролежнів.
- 3.Обробка шкіри при наявності пролежнів.

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 91-94 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 41-43 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка:навч. посіб. / За ред.Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 273-276 с.

9. Харчування та годування пацієнта.

Актуальність теми.

Харчування є важливою життєвою потребою організму. Харчування – одна із основних фізіологічних потреб живого організму, яка відіграє важливу роль у збереженні здоров'я. З продуктами харчування людина отримує речовини, необхідні для нормальної життєдіяльності: білки, жири, вуглеводи, мінеральні солі, вітаміни, воду. Усі вони беруть участь у складаних процесах обміну речовин, розкладаються та виводяться з організму. Правильно організоване харчування пацієнта не лише задовольняє потреби організму, а й активно впливає на перебіг захворювання. При дієтичному харчуванні з раціону мають бути виключені продукти, що можуть спричинити шкідливий вплив на здоров'я пацієнта.

Медична сестра повинна добре знати організацію харчування хворих в стаціонарі, питання санітарно-протиепідемічного режиму, пов'язані з харчуванням, здійснювати контроль за передачами тощо.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Основні принципи раціонального харчування.?
2. Основні принципи лікувального харчування.
3. Як організують роздачу їжі хворим.
4. Дати характеристику дієтичним столам.
5. Можливі проблеми пацієнта, пов'язані з харчуванням?
6. Як годують тяжкохворих у ліжку?
7. Які ви знаєте види штучного харчування ?.
8. У яких випадках годують пацієнтів через зонд?
9. Які суміші використовують для пацієнтів через зонд?
10. Хто складає порційник і порційну вимогу?

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. Складання порційної вимоги
2. Складання приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою.
3. Годування тяжкохворих пацієнток з ложки та поїльника.
4. Здійснення штучного харчування хворої.

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 101-135 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 51-60 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 287-294 с.

10.Спостереження та догляд за пацієнтками. Термометрія. Стадії гарячки.

Актуальність теми:

Флоренс Найтінгейл у „Замітках із сестринської справи” (1859) писала: „Найважливіший практичний урок, який може бути даний сестрам, - це навчити їх, за чим спостерігати, як спостерігати, які симптоми вказують на погіршення стану, які ознаки свідчать про недостатній догляд і в чому він виражається”. Спостереження за хворим охоплює вимірювання температури тіла, пульсу, артеріального тиску, визначення частоти дихальних рухів і типу дихання, контроль за фізіологічними відправленнями.

На цьому занятті треба навчитися спостерігати за температурою і дихання.

При спостереженні за хворими з патологією органів дихання медична сестра контролює дихання і, оцінюючи його показники – частоту, ритм, глибину – визначає функцію дихальної системи.

Температура тіла – важливий діагностичний і прогностичний критерій стану людини, завдяки якому створюються можливості її нормальної життєдіяльності. З метою забезпечення оптимального функціонування органів і систем в організмі існує відносна стабільність температури (температурний гомеостаз). Вона необхідна для нормального перебігу біохімічних реакцій, активного транспорту різних речовин. Стабільність температури регулюється спеціальним терморегуляторним центром, який розташований у головному мозку. Однак забезпечення постійності температури тіла пов'язане не лише з активністю терморегуляторного центру, але й реалізується координованою взаємодією численних інших чинників, до яких належать периферична нервова, ендокринна, серцево-судинна системи, органи виділення.

Підвищення температури тіла в багатьох випадках свідчить про розвиток захворювання, про особливості його перебігу та реакцію організму хворого на патологічний процес. Однак не завжди підвищення температури тіла можна розглядати як сприятливе явище, тому що черезмірне підвищення температури тіла, як і раптове її падіння, може надати шкідливої дії на організм. В кожному конкретному випадку слід уважно оцінювати характер перебігу лихоманки і її значення для організму.

План заняття:

1.Усне опитування за питаннями по темі

:

1. Особливості теплоутворення і терморегуляції в організмі.
2. Обладнання для вимірювання температури.
3. Місця вимірювання температури. Особливості вимірювання.
4. Реєстрація показників.
5. Різновиди температури в залежності від ступеня підвищення.
6. Гарячка. Стадії гарячки.

7. Функції дихальної системи.
 8. Показники функціонування дихальної системи в нормі.
 9. Симптоми при захворюваннях дихальної системи. Охарактеризувати. Допомога хворому.
 10. Показання до застосування оксигенотерапії.
 11. Правила техніки безпеки при роботі з кисневими установками.
 12. Визначити частоту дихальних рухів.
 13. Визначити ЖЄЛ.
- 2. Виконання практичних навчок**
3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
 4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
 5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навчок

1. Вимірювання температури тіла.
2. Графічна та цифрова реєстрація даних в температурному листку.
3. Догляд за пацієнтами в гарячці.

Література:

- Касевич Н.М.* Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 206-213 с., 275-283 с.
- Касевич Н.М.* Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 60-74 с.
- Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І.* Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 295-308 с.

11.Спостереження та догляд за пацієнтками. Дихання, подача кисню.

Актуальність:Флоренс Найтінгейл у „Замітках із сестринської справи” (1859) писала: „Найважливіший практичний урок, який може бути даний сестрам, - це навчити їх, за чим спостерігати, як спостерігати, які симптоми вказують на погіршення стану, які ознаки свідчать про недостатній догляд і в чому він виражається”. Спостереження за хворим охоплює вимірювання температури тіла, пульсу, артеріального тиску, визначення частоти дихальних рухів і типу дихання, контроль за фізіологічними відправленнями.

Функція органів дихання полягає в забезпеченні організму киснем і виведенні з нього вуглекислого газу. Основними ознаками органів дихання є задишка, кашель, кровохаркання, біль у грудній клітці. При догляді за пацієнтами із захворюваннями органів дихання необхідно стежити за частотою, глибиною та ритмом дихання. Нормальне дихання беззвучне і непомітне для оточуючих. Зазвичай людина дихає через ніс із закритим ротом.

План заняття:

1.Усне опитування за питаннями по темі:

1. Назвіть основні характеристики дихання
2. Назвіть основні симптоми наявності захворювань системи органів дихання: задишка, кашель, біль у грудній клітці, кровохаркання
3. Назвіть патологічні типи дихання
4. Правила подавання кисню
5. Назвіть техніку безпеки під час роботи з кисневими установками
- 6.Надання долікарської допомоги пацієнтам у разі кашлю, задишки, кровохаркання

2. Виконання практичних навичок

- 3.Розв’язування тестових завдань та ситуаційних задач
- 4.Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
- 5.Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок.

- 1Підрахунок частоти дихальних рухів. Реєстрація даних в температурному листку.
- 2Визначення життєвої ємкості легень за допомогою спірометра.
- 3Подача кисню різними способами: через носові катетери, кисневу подушку.
- 4Техніка безпеки при роботі з киснем.

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 275-283 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 72-77 с., 100-103 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М.

Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 300-309 с.

12. Спостереження та догляд за пацієнтами. Пульс, артеріальний тиск.

Актуальність теми.

Кардіологічні пацієнти вимагають систематичного загального і спеціального догляду. Завдяки правильно організованому спостереженню, сповільнюється прогресування недостатності кровообігу, підвищується ефективність медикаментозної терапії, покращується загальний стан хворого. Спеціальний догляд передбачає виконання маніпуляцій і процедур, які визначаються особливостями конкретного патологічного процесу: оцінка стану хворого, визначення частоти, ритму, наповнення та напруження пульсу, показників артеріального тиску.

Медична сестра повиненна знати клінічні симптоми захворювань органів кровообігу, принципи догляду за такими хворими, в разі необхідності, - надати невідкладну допомогу.

Ускладнення та невідкладні стани у пацієнтів кардіологічного профілю можуть виникати не лише в гострій період захворювання, але й у будь-який інший. Тому медична сестра має знати принципи спостереження та догляду за тяжкохворими та агонізуючими. Вміти визначити ознаки біологічної та клінічної смерті, знати принципи реанімації, а в разі необхідності вміти поводитись з трупом.

План заняття:

1.Усне опитування за питаннями по темі:

- 1.Значення дослідження властивостей пульсу.
2. Характеристику основних параметрів пульсу у здорової людини.
3. Судини, що найчастіше використовують для дослідження пульсу.
4. Що таке артеріальний тиск.
5. Параметри артеріального тиску в нормі.
6. Можливі проблеми пацієнта.
7. Симптоми підвищення АТ.
8. Симптоми зниження АТ

2. Виконання практичних навичок

- 3.Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
- 4.Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
- 5.Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок:

- 1.Техніка дослідження пульсу. Реєстрація даних в температурному листку.
- 2.Вимірювання артеріального тиску. Реєстрація даних в температурному листку.
- 3.Техніка визначення набряків.
- 4.Визначення добового діурезу, водного балансу.

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 216-225 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 67-72 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка:навч. посіб. / За ред.Л.М.

Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 310-319 с.

13.Спостереження та догляд за пацієнтами з порушеннями функції травлення. Клізми, газовивідна трубка.

Актуальність теми:

Одна з найважливіших потреб людини - фізіологічні відправлення. Для того, щоб виявити проблеми пацієнтів з порушеннями фізіологічних відправлень, необхідно добре знати симптоми захворювань органів травлення.

Медична сестра повинна вміти спостерігати, бути дуже делікатною з пацієнтами, які страждають на порушення акту фізіологічного відправлення, вміти надати долікарську допомогу і правильно здійснити догляд.

Правильна постановка клізм забезпечує не тільки комфорт пацієнтові, але й нормальний перебіг післяопераційного періоду, а також якісне проведення рентгенологічних досліджень.

На перший погляд, це не складні маніпуляції, але вони вимагають чіткого дотримання правил асептики, алгоритму виконання.

Вам завжди треба пам'ятати, що робота на фантомі - це підготовка до роботи з пацієнтом.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Назвіть функцію органів травлення
 2. Назвіть основні симптоми порушення функцій шлунка: біль, печія, відрижка, нудота, блювання, шлункова кровотеча, головні елементи догляду при цих порушеннях
 3. Показання, протипоказання до проведення промивання шлунка
 4. Показання, протипоказання до постановки очисної клізми
 5. Показання, протипоказання до постановки сифонної клізми
 6. Показання, протипоказання до постановки олійної та гіпертонічної клізм
 7. Показання, протипоказання до постановки медикаметозної клізми
 8. Показання, протипоказання до постановки живильної клізми
 9. Показання, протипоказання до постановки газовивідної трубки
- #### **2. Виконання практичних навичок**
3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
 4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
 5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. Застосування газовивідної трубки.
2. Застосування очисної клізми.
3. Застосування сифонної клізми.
4. Застосування лікувальної мікроклізми.
5. Застосування лікувальної краплинної клізми.
6. Застосування олійної клізми.

7.Застосування гіпертонічної клізми

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 293-299 с.,

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 104-121 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка:навч. посіб. / За ред.Л.М.

Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 324-341 с.

14.Спостереження та догляд за пацієнтами з порушеннями функції травлення: закрепи, пронос, біль у животі. Промивання шлунку. Зондові маніпуляції.

Актуальність теми:

Одна з найважливіших потреб людини - фізіологічні відправлення. Для того, щоб виявити проблеми пацієнтів з порушеннями фізіологічних відправлень, необхідно добре знати симптоми захворювань органів травлення.

Медична сестра повинна вміти спостерігати, бути дуже делікатною з пацієнтами, які страждають на порушення акту фізіологічного відправлення, вміти надати долікарську допомогу і правильно здійснити догляд.

Медична сестра повинна вміти володіти технікою виконання дуоденального та шлункового зондування, уміти провести підготовку до них. Дослідження шлункового соку проводять для визначення секреторної та моторної функції шлунка. Дуоденальне зондування проводять з діагностичною метою: в отриманих порціях жовчі визначають наявність запальних елементів, паразитів, жовчного піску. Крім того дуоденальне зондування є лікувальною процедурою.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Назвіть мету, показання, протипоказання до промивання шлунка
2. Показання, протипоказання до дослідження шлункового вмісту
3. Показання, протипоказання до дуоденального зондування
4. Назвіть підготовку пацієнта до дослідження шлункового соку
5. Назвіть підготовку пацієнта до дуоденального зондування
6. Назвіть оснащення, яке необхідно приготувати для фракційного зондування шлунку
7. Назвіть оснащення, яке необхідно приготувати для дуоденального зондування

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. Промивання шлунку пацієнтки.
2. Взяття промивних вод шлунку для дослідження.
3. Проведення дослідження секреторної функції шлунку з ентеральними та парентеральними подразниками.
4. Проведення дуоденального зондування.
5. Надання допомоги під час блювання, аспірації блювотними масами.

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 249-257 с.,

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 188-196 с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 461-476 с.

15. Найпростіші методи фізіотерапії.

Актуальність теми:

Фізіотерапевтичні методи є провідними в комплексному лікуванні хворих із захворюваннями органів кровообігу, травлення, нервової системи та кістково-м'язового апарату. Застосування фізичних лікувальних факторів особливо ефективно для профілактики і лікування початкових форм професійних захворювань, що виникають у робітників при систематичному впливі виробничого пилу, вібрації, шуму, при функціональних перевантаженнях нервово-м'язового апарату, а також при явищах ультрафіолетової недостатності.

Фізіотерапевтичне лікування зародилося при формування людської цивілізації. Пізніше, для лікування хворих стали використовувати різні види фізичної енергії, джерелом якої була людина або створені нею апарати. Сьогодні фізіотерапію розглядають як область медицини, що вивчає дію на організм природних і штучно створюваних фізичних чинників, застосованих для лікування і профілактики захворювань, а також медичної реабілітації. У відмінності від медикаментозної терапії фізіотерапія дозволяє робити індивідуальним оптимальну для кожного хворого разову дозу безпосередньо під час процедури. Наприклад, при виявленні початкових ознак передозування можна зменшити дозу або припинити процедуру, тобто зменшити інтенсивність та тривалість дії.

Фізіотерапія – наука, що вивчає дію на організм людини фізичних чинників зовнішнього середовища в їх природному вигляді і використовує з лікувальною, профілактичною і реабілітаційною метою.

Термін "фізіотерапія" походить від двох грецьких слів природа і терапія, в буквальному перекладі лікування хворих природними (фізичними) чинниками. Таке лікування зародилося на зорі формування людської цивілізації. Пізніше, разом з природними фізичними чинниками, для лікування хворих стали використовувати різні види фізичної енергії, джерелом якої були людина або створені ним апарати. Такі чинники стали називати штучними. В даний час фізіотерапію розглядають як область медицини, що вивчає дію на організм природних і штучно створюваних фізичних чинників, вживаних для лікування і профілактики захворювань, а також медичної реабілітації.

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Яка дія холоду на організм людини?
2. Яка дія тепла на організм людини?
3. Механізм дії банок, показання, протипоказання до постановки.
4. Механізм дії гірчичників, показання, протипоказання до накладання
5. Механізм дії міхура з льодом, показання, протипоказання
6. Механізм дії грілки, показання, протипоказання
7. Механізм дії холодного, зігрівального компресів, показання, протипоказання
8. Дія п'явок, показання, протипоказання

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. Застосування медичних банок.
2. Накладання гірчичників.
3. Накладання зігрівального компресу.
4. Накладання охолоджувального компресу.
5. Застосування мішура з льодом.
6. Застосування грілки.
7. Застосування медичних п'явок (гірудотерапія).

Література:

- Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 249-257 с.,
- Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 188-196 с.
- Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Аленіч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 461-476 с.

16. Особливості догляду за тяжкохворими та агонуючими.

Актуальність : Тяжка хвороба змінює життя не лише самого пацієнта, а й усіх членів його родини. Щоденне надання допомоги хворому родичу – важка праця та величезне емоційне навантаження. Впоратися з нею здатна не кожна людина

Лежачі хворі проводять весь час у горизонтальному положенні, що призводить до зменшення обсягу легень на вдиху та погіршення легеневої вентиляції. Застійні процеси у тканинах легень у свою чергу можуть провокувати розвиток інфекційних процесів (пневмонії). Вилікувати таке захворювання дуже складно

План заняття:

1. Усне опитування за питаннями по темі:

1. Як належить упорядкувати ліжко тяжкохворому
2. Що таке термінальний стан?
3. Охарактеризуйте переагональний стан, термінальну паузу, агонію
4. Назвіть ознаки клінічної смерті
5. Які заходи належать до реанімаційних?
6. Як підготувати потерпілого до реанімаційних заходів?
7. Як проводити правильно штучну вентиляцію легень?
8. Як проводити правильно непрямий масаж серця?
9. Що таке біологічна смерть людини?
10. Назвіть вірогідні ознаки біологічної смерті
11. Які правила поводження з трупом?

2. Виконання практичних навичок

3. Розв'язування тестових завдань та ситуаційних задач
4. Перегляд презентацій та відеофільмів по темі
5. Заповнення щоденників

Перелік практичних навичок

1. підрахунок частоти дихання, оцінювання даних;
2. визначення характеристик пульсу, оцінювання даних;
3. вимірювання артеріального тиску, оцінювання даних;
4. проведення штучної вентиляції легень;
5. проведення непрямого масажу серця.
6. правила поводження з трупом

Література:

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2010. — 320-333 с.,
Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 70-77с.

Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф., Коцар О.І., Алєніч О.І. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2018. — 351-354 с.